

17.06.2022

POL-2022-69166

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@govsec.fi

Sisäministeriön lausuntopyyntö 6.6.2022, VN/23284/2021

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen lausunto poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §:n muuttamisesta

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos pitää luonnosvaiheessa olevaa hallituksen esitystä poliisilain muuttamisesta ajankohtaisena ja tarpeellisena jatkumona poliisin virka-avun antamiseen liittyvän sääntelyn kehittämisessä.

Poliisilaitos esittää esitysteksteistä seuraavat huomiot:

1. Hallituksen esityksessä on kerrottu, että lakimuutoksen taustalla on tavoite varmistua haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden suojan lisäämisestä. Vaikka lakimuutos varmasti toimii tavoitteen mukaisesti, poliisilaitos toteaa, että syksyllä 2020 alkanut virka-avusta laajemmin laskuttaminen ei ole vaikuttanut virka-apupyynnöiden määrän kehitykseen millään tavoin. Näin ollen voidaan olettaa, että virka-apujen maksullisuuden lisääntyminen ei olisi merkittävästi vaikuttanut pyyntöjen lähettämiseen.
2. Maksullisista virka-avusta kertyy poliisilaitokselle noin 60 000 euron tulot. Valtaosa laskuista osoitetaan sosiaalitoimelle, joten lakimuutos tulee vaikuttamaan merkittäväällä tavalla poliisilaitoksen tulokertymään. Tämän vuoksi pidämme erittäin hyvänä sitä, että valmisteluasiakirjoihin on sisällytetty kannanotto siitä, että poliisin tulevaisuudessa menettämä maksutulo tulisi lisätä poliisin ja siten poliisilaitoksen toimintamenoihin.
3. Yksityishenkilön mahdollisuus saada virka-apua maksutta silloin, kun maksuttomuus on perusteltua sosiaalisista, taloudellisista tai muista vastaavista henkilökohtaisista syistä, on tervetullut muutos. Käytännön toiminnassa on jo ehditty törmätä tilanteisiin, joissa yksityishenkilön laskuttaminen on tuntunut kokonaisharkinnan jälkeen lähentelevän kohtuuttomuutta.
4. Esitysluonnoksen luvussa 2.2.2, sivun 12 yläalaidassa on teksti, jossa viitataan lastensuojelulaitoksesta luvatta poistuneen etsintäkuuluttamisen maksullisuuteen.

Kuluvan vuoden alussa Poliisihallitus on poliisilaitoksille lähettämässään koulutusmateriaalissa linjannut, että normaalitapauksessa edellä mainittu pelkkä etsintäkuulutuspyyntö ilman varsinaista virka-apupyyntöä ei ole

virka-apua eikä se sellaisenaan tuo poliisille toimivaltuuksia, joten johdonmukaista on, että tuolloin etsintäkuuluttamisesta ei myöskään voi laskuttaa. Tekstiä olisi hyvä muokata niin, että virka-avun pyytäjille ei jää tältä osin virheellinen kuva puheena olevan etsintäkuulutuksen merkityksestä.

5. Valtion koulukotien johtajat tai heidän valtuuttamansa virkamiehet voivat tehdä poliisille virka-apupyynnön, koska he ovat virkavastuulla toimivia viranhaltijoita muun muassa lastensuojeluasioissa. Poliisilaitoksen tulkinnan mukaan maksuttomuus lastensuojeluasioissa rajoitetaan esitysluonnoksessa koskemaan vain hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaista.

Tämän vuoksi poliisilaitos esittää harkittavaksi valtion koulukotien mainitsemista esityksen perusteluissa niin, että siitä käy selvästi ilmi, kuuluvatko ne maksuttomuuden piiriin vai eivät. Nähdäksemme valtion koulukodit ovat kuitenkin talouden ja laskutuksen näkökulmasta samassa asemassa hyvinvointialueen kanssa.

Apulaispoliisipäällikkö

Kimmo Markkula

Komisario

Petri Lillvis

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 17.06.2022 klo 15:08. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Tiedoksi

Poliisihallituksen esikunta
Poliisitarkastaja Marja Kiiski